

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XXXV. Eandem de sacris Imaginibus prosequitur materiam.
Ignorantiam etiam, quandam, qua nonnullæ circa eas tenentur personæ,
exponit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

negotio excusationem adferri posse, eò quod nuditatem, & paupertatem spiritus quam perfectio requirit minime habeat perspectam; saltem nulla poterit excusatio in imperfectione, quam vulgo multi circa coronas, rosariæque admittunt, assignari: vix quippe aliquem reperias, qui hac in parte debilitatem aliquam non demonstrat, potius ea isto fabricata modo volendo, quam alio, ex hoc non ex alio metallo, talis potius quam illius coloris aut ornatus, &c. cum non amplius vnum referat quam aliud, ad hoc vt facilius Deus orantis peccata admittat; aut vt ex hoc vel in alio persoluantur rosatio; quin potius illa velocius exauditur anima, quæ simpliciter recte orat corde, nihil aliud in optatis habendo, quam Deo rem gratam præstare, nihil amplius hoc vel illud rosarium, nisi forte ob annexas Indulgentias, æstimando.

Est nostra vana cupiditas huiusmodi naturæ & proprietatis, vt vniuersis adhaereat & agglutinetur rebus, estque tinea instar, quæ integra demolitur, & tam res bonas, quam etiam malas corrodit. Quid enim obsecro aliud est, quod Rosario curioso oblecteris, potiusque illud ex ista quam ex illa velis materia, nisi quia gaudium & oblectationem in instrumento reposuisti? & cur potius hanc quam illam eligis imaginem, nec si te ad maiorem Dei amorem sit excitatura, consideras, sed si pretiosior solum sit, magisque curiosa attendis? Profectò si appetitum ac gaudium tuum in soli Deo placendo reposuisses, nihil hoc vel illud curares. Nec mediocriter generat fastidium aliquas spirituales personas, tantoperè modis artificijsque motiuorum & instrumentorum istorum, vanæque in illis delectationi & curiositati addictas cernere: nunquam enim eos contentos, satisfac-

tosque animaduertes, sed semper vnum morium propter aliud deserere, aut permutare, & propter istos visibiles modos, spiritus deuotionem obliuioni dare, eodem interdum affectus & proprietatis genere ista prosequendo, quo aliam temporaneam supellestem prosequuntur; vnde non mediocriter patiuntur detrimentum.

CAPVT XXXV.

Eandem de sacris Imaginibus prosequitur materiam. Ignorantiam etiam quandam, qua nonnulla circa eas tenentur persona, exponit.

Multa de ruditate & stupiditate, qua circa imaginum vsum, multa laborant personæ, esse dicenda, nã eousque stoliditas hæc peruenit, vt nonnulli plus fiduciam in quibusdã reponant imaginibus, quàm in alijs, à solo affectu amoreque; quo in vnam potius quam in aliam feruntur, figuram inducti. Qua in re insignis quædam ruditatis, & cererum ad diuinum cultum ac honorem illi debitum attentum ignorantia latet: qui orantis fidem ac cordis puritatem maximè intuetur. Nam quod Deus plura interdum conferat beneficia, per vnam quam per aliam eiusdem generis imaginem (quamuis in earum officio plurimum aliquando intercedat discriminis) hoc idcirco fit, vt homines magis per vnam, quam per aliam imaginem suam prouocent deuotionem. Quamobrem nulla alia causa est, cur Deus miracula operetur, beneficiaque maiora per aliquas imagines, quam per alias conferat, nisi vt nouitate illa, languida & sopita

Stoliditas quorundam plus in vna quàm in alia imagine fiducia reponuntur.

Cur Deus plura interdum conferat beneficia per vnam imaginem, quam per aliam.

fidem

B.

Annis
Cruce

Opera
Mystica

III

124

fideliū deuotio, & affectus excitetur. Cum autem tunc media imagine, illa deuotio accendatur oratioque continuetur (vtrumq; enim medium est vt preces audiat Deus, postulataque concedat) tunc etiam imagine illa mediante, & propter affectum & orationem, continua beneficia confert Deus & miracula patrat: fides enim & deuotio, quæ erga imaginem habentur, in sanctum quem representant, deriuatur & redundat.

Quare nullo modo facienda est reflexio in artificij artibus, eum qua imago est effecta differentiam, vt plus ſpei in vna reponatur quam in alia, effer enim hoc insignis stupiditatis: sed illæ pluriſ fiant, quæ magis acciunt deuotionem. Vnde Deus vt magis istam formalem fidelium deuotionem repurget, solet vt videmus, si aliqua præstare beneficia ac miracula operari velit, ordinariè illa, medijs quibusdã exhibere imaginibus, non perfecte admodum efformatis, aut curiosè depictis vel figuratis, ne fideles aliquid rerum istarum picturæ, vel arti adscribant. Sæpe etiam solet Dominus noster huiusmodi impendere beneficia, medijs imaginibus illis, quæ magis sunt ab hominibus remota ac solitaria. Primo, vt impulsu illo eas ad eundem, magis affectus incaleſcat, actusque fiat intensior. Secundo vt ab hominum strepitu segregati, orationi incumbant, quemadmodum Dominum nostrum fecisse legimus. Quam ob causam, ille qui peregrinationem aliquam suscipit, optime facit, si eam tunc obeat, cum nulli alij locum illum petunt, quamuis propterea insolito id fieri tempore deberet. Cum autem magna hominum frequentia iter illud carpit, nunquam illi author essem eò eundi, vt plurimum enim, magis inde distracti in deuotiq; redeunt, quam iuerant. Nò pauci etiam peregrinationem aggre-

diuntur animi potius gratia, quam deuotionis. Itaque si fides & deuotio abſor non satis erit imago: o quam viua eleganſque fuit imago Saluator noster in mundo, nihilominus tamen omnes, qui fide erant destituti, licet maximè illum comitarentur, eiusque stupenda conspicerent miracula, nihil inde vtilitatis referabant. Atque hæc erat potissimum ratio, cur in patria sua pauca patrarit miracula, vt ait Euangelista.

Placet etiam hoc loco aliquot supernaturales effectus referre, quos interdum imagines aliquæ in particularibus personis producere solent. Nam nonnullis imaginibus infundit Deus spiritum singularem, taliter vt imaginis figuræ deuotioque, quam illa excitauit in mente ac memoria remaneant impressæ, ac stillam præsentem haberent, & quando a stultilius recordantur, eundem illis infundit spiritum, quem primo visa, contulerat, nonnunquam plus, nonnunquam minus; in alia verò imagine licet perfectius elaborata, nequaquam illum spiritum experiuntur.

Multæ præterea personæ maiori afficiuntur deuotione ad imagines vno modo fabricatas, quam ad alias; & in aliquibus nihil illud erit aliud, quam affectus, & delectatio quædam naturalis (quemadmodum etiam alicui magis grata erit facies vnius personæ, quam alterius) magisque illis naturaliter afficiuntur, & præsentior in imaginatione circumferent, quamuis non adeò sint elegantes ac alix; eò quod naturalis ipsarum constitutio magis ad illum formæ ac figuræ modum propendeat. Vnde nonnulli attribuantur, effectum, quem erga talem vel talem gerunt imaginem, deuotionem esse, & fortassis nihil amplius erit, quam delectatio & affectus naturalis.

Inter-

*Carpotius
præſter
Dei be-
neficia per
Imagines
solitarias*

Interdum etiam eueniet, vt aliquam inueniendo imaginem videant eam moueri, vel vultum immutare, innuere aliquid, vel loqui. Istum modum sicut & illum supernaturalium effectuum imaginum, de quibus sanctorum paulo ante locuti, licet sit verum multoties veros effectus, & proficuos producere, Deo illos vel ad deuotionem augendam, vel certe vt anima aliquod habeat fulcrum, cui ideo quod aliquatenus debilis est & infirma possit inniti, & ne ad eum crebro euagetur ac distrahatur, producente: alijs tamen vicibus minime sunt effectus huiusmodi veri, solentque illos efficere Dæmon, vt noceat & fallat. Propterea pro omnibus capite sequenti trademus doctrinam.

CAPVT XXXVI.

Quaratione voluntatis gaudium, seu delectatione per Sacrarum Imaginum obiecta, taliter ad Deum dirigi debeat, vt voluntas non erret, nec pereas impedimentum incurrat.

Quemadmodum Imagines non mediocriter conferunt ad excitandam Dei Sanctorumque memoriam & voluntatem ad deuotionem persequendam, via ordinaria, sicut æquum est illis vtendo, ita etiã non leuis erunt occasio erroris, si cum res supernaturales circa eas contingunt, nesciat anima qualiter ad Deum tendere debeat siquidem vnum ex præcipuis medijs, quibus Dæmon animas incautas facile decipit, viamque veritatis spiritus illis præcipit, sunt res insolitæ, & præterordinariæ, quas ostendit per imagines: siue per materiales, & corporeas, quibus vtitur Ecclesia, siue per illas, quas solet ipse phantasia imprimere, sub talis vel talis Sancti schemate, vel etiã sub imagine sua, transfigurando se in Angelum lucis, vt fallere possit. Sagax quippe astutusque diabolus

in istis ipsis medijs, quæ nobis ad remediũ & adiumentum collata sunt sese occultare satagit, vt nos magis incautos deprehendat. Quamobrem deuota anima semper etiam in bonis formidare debet, malum enim, sui ipsius testimonium secum adfert.

Quapropter ad vniuersa damna, quæ in hoc euentu anima pati posset euadenda (quæ sunt vel à ceteri in Deum volatu præpediri & retardari, vel vili modo & insipienter imaginibus vti, vel certe per illas decipi, quæ omnia superius adnotauimus) ad repurgandam præterea in eis voluntatis delectationem & gaudium, & dirigendam per eas ad Deum animam (qui est scopus, quem in ipsarum vsu proponit Ecclesia) vnicum duntaxat monitum & documentum, quod pro omnibus satis est, præscribere volo.

Et est huiusmodi quod quandoquidem imagines sacre ad nil deseruiunt aliud, nisi vt sint nobis motiua inuisibilium rerum; nihil etiam aliud requiramus in eis præter motiuum, affectum, voluntatisque delectationem in re viua, quam referunt & representant. Propterea vtatur fidelium quilibet hac circumspectione, vt statim ac aliquam fuerit intuitus imaginem, nolit illi sensum immergere & alligare, siue fuerit corporea imago, siue imaginaria, siue sit pulchrè & eleganter efficta, siue pretiosè ornata, siue illi sensitiua, siue etiam spiritualem conciliet deuotionem: omnibus istis accidentibus spretis, non amplius sese ad eam reflectat: sed præstita imagini ea, quam Ecclesia præcipit, adoratione, confestim inde erigat mentem ad rem, quam representat, succum & voluntatis oblectamentum in Deo, vel sancto cuius opem implorat, cù deuotione, ac spiritus sui oratione reponat. Ne id quod viuo prototypo & spiritui debetur, à pictura, & sensu

Z

vltur.

B.

Iohannis
CruceOpera
Mystica

NVI

124